

**Житомирський національний агроекологічний університет
Головна бібліотека об'єднання сільськогосподарських бібліотек
Житомирської області
Інформаційно-бібліографічний відділ**

Україні – безпека по-європейськи

(рекомендаційний список літератури)

Дата відбору матеріалу: 10.04.2014

Кількість відібраних джерел: 81

Укладач: Касянюк О. І.

**Житомир
2014**

Відповідно до Указу Президента України від 18 серпня 2006 року № 685 «Про День охорони праці» в Україні було підтримано ініціативу Міжнародної організації праці з відзначення 28 квітня Всесвітнього дня охорони праці. Основною метою цього заходу є привернення уваги суспільства, органів державної влади, суб'єктів господарювання, громадських організацій до питань охорони праці, запобігання нещасним випадкам на виробництві та професійним захворюванням, вшанування пам'яті осіб, які загинули на виробництві.

У 2014 році Всесвітній день охорони праці за рекомендацією Міжнародної організації праці відзначатиметься під девізом «Безпека праці та здоров'я під час використання хімічних речовин на виробництві». Актуальність відповідної тематики обумовлена тим, що сьогодні хімічні речовини та їх сполуки є одними з основних, як у повсякденному житті людини, так і на виробництві.

Забруднення хімічними речовинами життєвого середовища людини, у тому числі й повітря робочої зони, все більше зростає. Для нормальної життєдіяльності людини важливе значення має наявність повітря з необхідним хімічним складом. Але у результаті виробничої діяльності у повітря надходять різні хімічні речовини та їх сполуки, що призводить до зміни складу повітряної суміші та співвідношення газів. Постійний ріст виробництва і збільшення використання хімічних речовин породжує реальну загрозу, як для суспільства в цілому, так і для виробничого середовища, яке нерозривно пов'язано із навколишнім. Тільки у 2013 році в Україні на підприємствах хімічної промисловості травмовано 198 осіб, із них 19 смертельно, чотири нещасні випадки сталися безпосередньо під час використання та застосування хімічних речовин на виробництві. У результаті виробничої діяльності в повітря надходять різні хімічні речовини, що спричиняє зміни складу та співвідношення необхідної суміші газів. Це призводить до забруднення «внутрішнього середовища» людини хімічними речовинами, які потрапляють з повітрям.

Останнім часом помітно зріс вплив різних речовин, що потрапляють в організм людини з їжею і водою. Кількість таких речовин, за даними американської організації з контролю лікарських і харчових продуктів, досягає зараз жахливої кількості – до 60–80 тисяч. Ряд виробництв та галузей промисловості мають потенційну небезпеку професійних отруєнь та захворювань працюючих, серед них і галузі, які виробляють мінеральні добрива для сільського господарства, засоби захисту сільськогосподарських рослин, ветеринарні препарати, а також і сама галузь сільського господарства, розвиток якої сьогодні практично неможливий без застосування продукції хімічної промисловості. Цю небезпеку несуть хімічні речовини з токсичними властивостями. Під дією шкідливих речовин в організмі людини можуть відбуватися різні порушення. Ці порушення виявляються як гострі та хронічні

професійні отруєння. Гострі отруєння часто настають унаслідок аварій, суттєвих порушень технологічних процесів, правил техніки безпеки й промислової санітарії.

Усе це свідчить про необхідність комплексного вирішення проблеми зниження впливу шкідливих речовин на організм людини. Існує перевірена та відпрацьована часом практика вжиття заходів та використання засобів захисту працівниками, а саме: заміна у технологічних процесах шкідливих речовин на менш шкідливі; удосконалення технологічних процесів та устаткування, використання засобів індивідуального та колективного захисту; контроль за вмістом шкідливих речовин у повітрі робочої зони; автоматизація виробництва, своєчасне проведення технічного діагностування обладнання, механізмів, устаткування тощо. Пошук оптимального балансу між використанням хімічних речовин і заходами профілактики і контролю за їх негативним впливом на працівників, повинні стати базовим пріоритетом під час розробки та впровадження національних програм у країні, а мінімізація застосування хімічних речовин на виробництві для роботодавців.

Охорона праці є невід'ємною складовою забезпечення гармонійного розвитку суспільства. Саме тому важливо пам'ятати, що розвиток культури охорони праці у суспільстві – запорука збереження здоров'я працівників.

Рекомендаційний список літератури покликаний ознайомити користувачів з нормативно-законодавчими документами даної тематики, а також навчальною літературою з фондів бібліотеки ЖНАЕУ, науковими публікаціями. Розраховуємо, що він стане в нагоді викладачам, аспірантам та студентам університету.

Нормативно-законодавчі документи

Про внесення змін до Закону України «Про охорону праці»: закон України від 21 листоп. 2002 р. № 229-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 2. – Ст. 10. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>. – Дата звернення: 14.04.2014.

Про ратифікацію Конвенції Міжнародної організації праці № 155 1981 року про безпеку й гігієну праці та виробниче середовище : закон України від 02.11.2011 р. № 3988-VI // Урядовий кур'єр. – 2011. – 1 груд.

Про затвердження Порядку визначення класу професійного ризику виробництва за видами економічної діяльності : постанова КМУ від 8 лют. 2012 р. № 237 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 30. – С. 65–89 ; Бухгалтерія у сіл. госп-ві. – № 9. – С. 12–27.

Конвенція про безпеку в застосуванні хімічних речовин на виробництві [Електронний ресурс]: від 25 червня 1990 р. № 170 / Міжнародна організація праці. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/993_009. – Дата звернення: 09.04.2014.

Рекомендація щодо безпеки у використанні хімічних речовин на виробництві [Електронний ресурс] : від 25 червня 1990 р. № 177 / Міжнародна

організація праці. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/993_303. – Дата звернення : 09.04.2014.

Про затвердження Збірника примірних інструкцій з охорони праці для працівників під час виконання робіт у рослинництві [Електронний ресурс]: наказ М-ва аграр. політики України від 15.12.1999 № 368 (із змінами та доп. на лют. 2008 р.). – Режим доступу: <http://lawua.info/bdata2/ukr2071/pg-3.htm>. – Дата звернення: 14.04.2014.

Правила охорони праці на об'єктах з виробництва основної органічної продукції та полімерів [Електронний ресурс] : затв. наказом М-ва з надзвич. ситуацій України від 12.12.2012 р. № 1413. – Режим доступу: www.balance.dp.ua/download/blanks/14.02_pravila.html. – Дата звернення: 09.04.2014.

Про затвердження Збірника примірних інструкцій з охорони праці під час виконання загальнопромислових робіт у сільському господарстві [Електронний ресурс]: наказ М-ва аграр. політики України від 23.10.2000 № 207 (із змінами та доп. на лют. 2008 р.). – Режим доступу: <http://lawua.info/bdata2/ukr2791/index.htm>. – Дата звернення: 14.04.2014.

Про затвердження Правил безпеки праці під час виконання авіаційно-хімічних робіт [Електронний ресурс]: наказ Держ. ком. України з пром. безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 06.06.2008 р. №129. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0697-08>. – Дата звернення: 14.04.2014.

Про затвердження Правил охорони праці на рибоводних підприємствах внутрішніх водойм : наказ М-ва надзвичайних ситуацій України від 26.11.2012 р. № 1352 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 99. – С. 82–92.

Про затвердження Правил охорони праці у сільськогосподарському виробництві : наказ М-ва надзвичайних ситуацій України від 26.11.2012 р. № 1353 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 99. – С. 93–107.

Про затвердження Правил охорони праці у тваринництві. Конярство : наказ М-ва надзвичайних ситуацій України від 26.11.2012 р. № 1350 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 99. – С. 58–68.

Про затвердження Загальних вимог стосовно забезпечення роботодавцями охорони праці працівників : наказ М-ва надзвичайних ситуацій України від 25.01.2012 р. № 67 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 19. – С. 37–49.

Збірник примірних інструкцій з охорони праці для працівників під час виконання робіт у тваринництві [Електронний ресурс] / Укр. наук.-вироб. інж. Центр по охороні праці у сіл. госп-ві. – 2000. – Режим доступу: <http://dnaop.org.ua/000116u.php>. – Дата звернення: 14.04.2014.

Охорона праці

331.1 **Болотіна Н. Б.** Трудове право України : підручник / 1 прим.
Б 79 Н. Б. Болотіна. – 2-ге вид., стер. – К. : Вікар, 2004. – 725 с. ч/з

- 331.1 **Болотіна Н. Б.** Трудове право України : навч. посібник / 1 прим.
Б 79 Н. Б. Болотіна. – К. : Знання, 2008. – 375 с.
- 331.8 **Геврик Є. О.** Охорона праці : навч. посібник / 3 прим.
Г 27 Є. О. Геврик. – К. : Ельга, Ніка-Центр, 2003. – 279 с.
- 331.8 **Грибан В. Г.** Охорона праці / В. Г. Грибан, 1 прим.
Г 82 О. В. Негодченко. – К. : Центр учбової л-ри, 2009. – 280 с.
- 331.8 **Гусєв А. М.** Охорона праці : навч. посібник / 1 прим.
Г 96 А. М. Гусєв. – К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2006. – 283 с.
- 331.8 **Жидецький В. Ц.** Основи охорони праці : підручник / 1 прим.
Ж 69 В. Ц. Жидецький. – Л. : Афіша, 2005. – 320 с.
- 331.8 **Жидецький В. Ц.** Основи охорони праці : підручник / 3 прим.
Ж 69 В. Ц. Жидецький. – Л. : Афіша, 2004. – 320 с.
- 331.8 **Зацарний В. В.** Охорона праці : навч. посібник / 1 прим.
З 39 В. В. Зацарний. – К. : Ун-т «Україна», 2006. – 303 с.
- 331.1 **Карлицький С. М.** Трудове право України : навч. 10 прим.
К 23 посібник / С. М. Карлицький. – 2-ге вид., переробл. – К. :
Прецедент, 2006. – 210 с.
- 331.8 **Катренко Л. А.** Охорона праці : навч. посібник / 1 прим.
К 29 Л. А. Катренко, Ю. В. Кіт, І. П. Пістун. – Суми :
Університетська книга, 2003. – 495 с.
- 331.8 **Катренко Л. А.** Охорона праці в галузі освіти : навч. 2 прим.
К 29 посібник / Л. А. Катренко, І. П. Пістун. – Суми :
Університетська книга, 2001. – 333 с.
- 331.8 **Коваль В. І.** Управління охороною праці в промисловості : 1 прим.
К 56 навч. посібник / В. І. Коваль, В. А. Скороходов. – К. :
Професіонал, 2005. – 436 с.
- 331.8 **Пістун І. П.** Охорона праці : практикум / І. П. Пістун, 26 прим.
П 34 Ю. В. Кіт, А. П. Березовецький. – Суми : Університетська
книга, 2000. – 205 с.
- 331.8 **Пістун І. П.** Охорона праці в галузі сільського 2 прим.
П 34 господарства (землепорядкування, геодезія) : навч.
посібник / І. П. Пістун, А. П. Березовецький,
Ю. О. Ковальчук. – Суми : Унів. книга, 2006. – 374 с.
- 331.8 **Пістун І. П.** Охорона праці в сільському господарстві 1 прим.
П 34 (технічне обслуговування і ремонт машин
сільськогосподарського виробництва) : навч. посібник /
І. П. Пістун, В. В. Хом'як, Й. В. Хом'як. – Суми :
Університетська книга, 2007. – 455 с.
- 331.8 **Ярошевська В. М.** Охорона праці в галузі : навч. 3 прим.
Я 77 посібник / В. М. Ярошевська, В. Й. Чабан. – К. :
Професіонал, 2004. – 288 с.

Статті

Андрієвський Ю. Сучасний стан охорони праці в Україні / Ю. Андрієвський, А. Стівбун // Охорона праці і пожежна безпека. – 2011. – № 4. – С. 24–30.

Безпека під час роботи з хімікатами [Електронний ресурс]: сайт Укрпрофзахист. – Режим доступу: <http://ukrprofzahyst.com.ua/uk/articles/chemicals>. – Дата звернення: 10.04. 2014.

Варення Г. Синенергетичний підхід до навчання з охорони праці / Г. Варення // Безпека життєдіяльності. – 2007. – № 4. – С. 13–16.

Габрук О. Охорона праці: оподаткування та бухгалтерський облік / О. Габрук, Л. Пантелійчук // Праця і зарплата. – 2012. – 12 верес.

Глембоцька А. Жіноча праця в Україні – проблеми та шляхи вирішення / А. Глембоцька, Т. Сомова // Охорона праці і пожежна безпека. – 2011. – № 3. – С. 28–30.

Гончаренко В. Протиріччя у нормативно-правовій базі / В. Гончаренко // Охорона праці. – 2010. – № 1. – С. 40–41.

Горюн Т. Безпечна праця – шлях до підвищення прибутковості підприємств / Т. Горюн // Охорона праці і пожежна безпека. – 2011. – № 2. – С. 6–11.

Даньків Й. Охорона праці на підприємстві (організаційно-правові та обліково-аналітичні аспекти) / Й. Даньків, М. Остап'юк, В. Даньків // Бухгалтерський облік і аудит. – 2013. – № 6. – С. 47–51.

Коломієць В. Атестація робочих місць – запорука безпечної праці / В. Коломієць // Праця і зарплата. – 2010. – 17 листоп.

Лисюк М. Становлення державного нагляду за виробничою безпекою в Україні / М. Лисюк // Охорона праці і пожежна безпека. – 2011. – № 1. – С. 84–87.

Лисюк М. Управління документацією з охорони праці на підприємстві / М. Лисюк // Охорона праці і пожежна безпека. – 2011. – № 2. – С. 12–15.

Матвійчук Д. Україні – безпека по-європейськи / Д. Матвійчук, Г. Щуров // Охорона праці. – 2010. – № 9. – С. 27–29.

Мельянков С. Експертна діяльність та експертні організації / С. Мельянков // Охорона праці і пожежна безпека. – 2011. – № 5. – С. 79–83.

Мельянков С. Охорона праці в кризовий та післякризовий період / С. Мельянков // Охорона праці і пожежна безпека. – 2011. – № 3. – С. 14–17.

Моїсеєнко О. Ще раз про інструкції та інструктаж / О. Моїсеєнко // Охорона праці. – 2012. – № 5. – С. 26–27.

Нові підходи до охорони праці // Урядовий кур'єр. – 2010. – 3 лют.

Нос М. Управлінню – новий підхід / М. Нос // Охорона праці. – 2009. – № 11. – С. 19–20.

Охорона праці. Ч. 1 // Все про бух. облік. – 2012. – 25 трав.(№ 48–49). – 127 с.

Охорона праці. Ч. 2 // Все про бух. облік. – 2012. – 31 серп.(№ 80). – 47 с.

Романчук А. Складові культури охорони праці / А. Романчук // Охорона праці. – 2012. – № 9. – С. 26–27.

Стовбун А. Травматизм на виробництві в Україні: міфи та реальність / А. Стовбун // Охорона праці і пожежна безпека. – 2011. – № 1. – С. 47–54.

Стовбун А. Стан охорони праці в Україні (Національний профіль протягом 2009-2011 років) / А. Стовбун // Охорона праці і пожежна безпека. – 2013. – № 3. – С. 18–21 ; № 4. – С. 12–19.

Труфанов О. Аспекти дерегуляції / О. Труфанов // Охорона праці. – 2012. – № 11. – С. 10–11.

Хара В. Охорона праці в країні: проблеми й шляхи їхнього розв'язання / В. Хара // Голос України. – 2010. – 17 листоп.

Чернюк В. Безпечні умови праці – незаперечне право працівника / В. Чернюк // Праця і зарплата. – 2010. – 26 трав.

Охорона праці в сільському господарстві

Волинець О. У зоні підвищеної небезпеки : [цукропереробна промисловість] / О. Волинець // Охорона праці. – 2010. – № 1. – С. 36.

Володимиров О. Перекрити шляхи вогню на поля / О. Володимиров // Пожежна безпека. – 2009. – № 6. – С. 27.

Гаврилюк В. Стан охорони праці, пожежної безпеки і безпеки дорожнього руху в сільському господарстві / В. Гаврилюк // Техніка АПК. – 2007. – № 3. – С. 36–37.

Дубровін В. Поліпшення управління охороною праці на селі шляхом впровадження інформаційних технологій / В. Дубровін // Охорона праці. – 2012. – № 2. – С. 20–21.

Коваленко Т. Охорона здоров'я та життя працівників: нормативна база / Т. Коваленко // Агробізнес Сьогодні. – 2013. – № 13 (лип.). – Режим доступу: <http://www.agro-business.com.ua/2011-05-11-22-05-40/1709-2013-08-28-09-17-34.html>. – Дата звернення: 14.04.2014.

Коршун О. М. Гігієнічна оцінка професійного ризику при застосуванні сучасних інсектицидів та фунгіцидів в яблуневих садах / О. М. Коршун, В. Г. Бардов, С. Т. Омельчук // Довкілля та здоров'я. – 2007. – № 2. – С. 40–47.

Костін П. М. Основи невідкладної медичної допомоги на кочівлі / П. М. Костін // Український пасічник. – 2013. – № 6. – С. 24–26.

Костін П. Техніка безпеки та умови безпечного пасічникування / П. Костін // Український пасічник. – 2013. – № 5. – С. 25–27.

Лебедєв С. Супровід Технічного регламенту безпеки при модернізації та експлуатуванні тракторів за ергономічними показниками / С. Лебедєв // Техніка і технології АПК. – 2013. – № 11. – С. 36–39.

Лехман С. Д. Самоконтроль безпеки праці у фермерських господарствах у зимовий період / С. Д. Лехман, В. В. Марченко, К. О. Бондар // Новини агротехніки. – 2007. – № 6. – С. 32–36.

Лехман С. Д. Средства защиты людей / С. Д. Лехман, В. В. Марченко // Агровісник України. – 2008. – № 5. – С. 63–67.

Лисюк М. Виробнича безпека в агрокомплексі / М. Лисюк // Охорона праці і пожежна безпека. – 2013. – № 7. – С. 12–18 ; № 8. – С. 30–33.

Марчишина Є. І. Охорона праці користувачів комп'ютерів на підприємствах АПК / Є. І. Марчишина, О. П. Савицький, Є. В. Квашук // Бухгалтерія в сільському господарстві. – 2010. – № 21. – С. 23–26.

Назаренко Т. Овочесховище: ставка на безпеку / Т. Назаренко // Охорона праці. – 2012. – № 8. – С. 14–15.

Прокудіна Н. Професійні захворювання робітників у птахівництві, що викликані патогенними грибами та умовно-патогенною мікрофлорою / Н. Прокудіна // Сучасна вет. медицина. – 2013. – № 1. – С. 22–25 ; № 2. – С. 30–33.

Пушкарьова Н. Перша допомога при ураженні отруйними рослинами на виробництві / Н. Пушкарьова // Охорона праці і пожежна безпека. – 2013. – № 5. – С. 73–76.

Рожков А. Основи забезпечення пожежної безпеки на підприємствах АПК / А. Рожков // Охорона праці і пожежна безпека. – 2011. – № 5. – С. 76–78.

Стоєцький В. Вимоги пожежної безпеки для тваринницьких і птахівницьких ферм / В. Стоєцький // Охорона праці і пожежна безпека. – 2013. – № 4. – С. 69–71.

Стоєцький В. Вимоги пожежної безпеки при переробці та зберіганні врожаю / В. Стоєцький // Охорона праці і пожежна безпека. – 2013. – № 6. – С. 16–21.

Стоєцький В. Вимоги пожежної безпеки при технічному обслуговуванні та ремонті сільгосптехніки / В. Стоєцький // Охорона праці і пожежна безпека. – 2013. – № 8. – С. 12–22.

Стоєцький В. Правила пожежної безпеки в агрокомплексі при заготівлі грубих кормів і збиранні врожаю зернових / В. Стоєцький // Охорона праці і пожежна безпека. – 2011. – № 5. – С. 29–31.

Ткачов В. Безпека праці на підприємствах АПК / В. Ткачов // Охорона праці. – 2009. – № 3. – С. 23.

Ткачов В. Травматизм в агрокомплексі у 2010 році / В. Ткачов // Охорона праці і пожежна безпека. – 2011. – № 3. – С. 8–9.

Тягай М. Шляхи удосконалення СУОП в АПК визначені / М. Тягай // Охорона праці. – 2012. – № 2. – С. 14–15.

Тягай М. Умови праці мають бути безпечними / М. Тягай // Аграрний тиждень. Україна. – 2012. – 23–29 квіт.(№ 15).

Умови та обмеження щодо зберігання пестицидів [Електронний ресурс] : сайт Екологія. Право Людина. – Режим доступу: <http://epl.org.ua/ekologija/vidkhodi/konsultaciji/pesticidi/vimogi-ta-obmezhenja-shchodo-zberigannja-pesticidiv/>. – Дата звернення: 10.04. 2014.